

Sygn. akt II Ca 1615/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2022 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Ryszard Małecki

Protokolant: p. o. stażysty Julia Starosta

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2022 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa D. R.

przeciwko P. R.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 24 czerwca 2022 r.

sygn. akt I C 1360/21

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 700 zł kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

Ryszard Małecki

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd I instancji:

I. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 69.835,29 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty,

II. oddalił powództwo w pozostałym zakresie,

III. kosztami procesu obciążył pozwanego w całości i z tego tytułu:

1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.417,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, a w tym kwotę 5.400,00 zł kosztów zastępstwa prawnego, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty,

2. nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu kwotę 3.626,00 złotych tytułem opłaty od pozwu, od której uiszczenia zwolniony został powód.

Z rozstrzygnięciem zawartym w punkcie 1. nie zgodził się pozwany wnosząc apelację i zarzucił zaskarżonemu w tym zakresie orzeczeniu:

- naruszenie prawa procesowego - naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c.:

- poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, polegającą na błędnym przyjęciu przez Sąd I instancji, iż w przedmiotowej sprawie doszło w listopadzie 2019 r. do zawarcia pomiędzy Stronami umowy pożyczki, w konsekwencji

- na uznaniu, że Pozwany nie wywiązał się z warunków w/w umowy pożyczki, podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału nie wynika okoliczność nawiązania przez Strony w/w stosunku obligacyjnego ani jakiegokolwiek innego stosunku prawnego, na podstawie którego Pozwany zobowiązany byłby do spełnienia dochodzonego świadczenia na rzecz Powoda, w tym
- z materiału tego nie wynika, iżby Pozwany miał także wiedzę o jakichkolwiek warunkach zaciągnięcia przez Powoda kredytu w (...) S.A. przez wrzeźniem 2020 r., a nadto nie wynika z niego iżby Pozwany miał w listopadzie 2019 r. wielomiesięczne (kilkunastomiesięczne) zaległości płatnicze wobec Powoda i małżonki Powoda, a nadto nie wynika z niego iżby Pozwany w listopadzie 2019 r. nie dysponował prawami majątkowymi, pozwalającymi na angażowanie przez niego dalszych środków w prowadzone przez niego przedsiębiorstwo;
- naruszenie prawa materialnego - poprzez niezastosowanie w procesie subsumpcji przepisu z art. 518 § 1 pkt 3 k.c. w sytuacji, w której ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że Powód dokonał spłaty wierzytelności przysługujących osobom trzecim względem Pozwanego, a zatem podstawą dochodzenia roszczeń z tego tytułu mógłby być wyłącznie w/w przepis prawa, przy uwzględnieniu konieczności spełnienia warunków ustawowych (formalnoprawnych) dla dochodzenia tego rodzaju wierzytelności (które jednakże na gruncie niniejszej sprawy nie zostały spełnione).

Mając powyższe na uwadze apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i o oddalenie powództwa także w zakresie świadczenia zasądanego w pkt I. przedmiotowego wyroku oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego realizowanego przez radcę prawnego, za I i II instancję- według norm przepisanych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od w/w kwoty za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia in meritum do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za obie instancje według norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w zapłacie.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się bezzasadna.

Sąd Okręgowy wyjaśnia, że wnioski dowodowe zawarte w apelacji podlegały oddaleniu na podstawie art. 381 kpc. jako spóźnione – pozwany nie przytoczył żadnych okoliczności, które uzasadniałyby ich powołanie.

W pierwszej kolejności wymagał oceny zarzut proceduralny kwestionujący przeprowadzenie przez Sąd I instancji dowodów z zeznań świadków i stron na okoliczność zawarcia umowy pożyczki łączącej strony. Zarzut ten nie zasługiwał na uwzględnienie. Po pierwsze, Sąd zdecydował o przeprowadzeniu tych dowodów na rozprawie w dniu 23 marca 2022 r. – pełnomocnik pozwanego na tym terminie rozprawy, ani na kolejnym, nie złożył zastrzeżenia w trybie art. 162 kpc. (przepisy Kodeksu cywilnego regulujące kwestię ograniczeń dowodowych mają charakter procesowy). Po drugie, przeprowadzenie tych dowodów było dopuszczalne w związku z uprawdopodobnieniem faktu zawarcia przez strony

umowy za pomocą nagrania na płycie CD dołączonej do pozwu – tego rodzaju nośnik jest dokumentem w rozumieniu art. 74 § 2 kc. (art. 77³ kc.).

Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w sposób szczegółowy przedstawił motywy oceny dowodów przedstawionych przez strony i oparte na tej ocenie wnioski co do wiarygodności wersji zdarzeń przytoczonych przez każdą ze stron. Ocena materiału dowodowego była wszechstronna z uwzględnieniem całokształtu okoliczności sprawy, została oparta na zasadach logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, w związku z czym nie przekracza granic swobody przyznanej sądowi przez ustawodawcę w art. 233 § 1 kpc.

W szczególności, Sąd Okręgowy wskazuje, że wersja wydarzeń przedstawiona przez powoda była wewnętrznie spójna i konsekwentna, natomiast w wersji pozwanego widoczne są wewnętrzne sprzeczności i brak konsekwencji, zwłaszcza między stanowiskiem prezentowanym w pismach procesowych (począwszy od odpowiedzi na pozew i wreszcie w samej apelacji) i w jego zeznaniach. Na te sprzeczności i brak konsekwencji zwrócił uwagę Sąd Rejonowy i powód w odpowiedzi na apelację. Wersja powoda została poparta nie tylko zeznaniami świadka A. W. (które same w sobie miałyby miały niewielką moc dowodową z uwagi na bliską relację z powodem), ale pośrednio również treścią nagrania na płycie CD oraz zeznaniami świadka A. R., który nie opowiadał się po żadnej ze stron.

Ostatecznie, w świetle materiału dowodowego uzgodnienia stron o udzieleniu pozwanemu przez powoda pożyczki przez spłatę zobowiązań jego firmy, stanowiły jedyne logiczne wytłumaczenie faktu zaciągnięcia przez powoda zobowiązania w tym celu (art. 231 kpc.).

Zarzuty apelacji kwestionujące wiedzę pozwanego o zaciągnięciu przez powoda kredytu na ten cel, jego trudną sytuację uniemożliwiającą mu zaciągnięcie własnego kredytu oraz fakt spłaty przez powoda zobowiązań pozwanego stoją w sprzeczności nie tylko z nagraniem na płycie CD, ale i z zeznaniami samego pozwanego.

Bez znaczenia pozostawał argument pozwanego, że pozwany dysponował majątkiem w dacie zaciągnięcia zobowiązania kredytowego przez powoda, istotne jest to, że pozwany nie miał zdolności kredytowej i nie dysponował środkami na spłatę swoich zobowiązań.

W konsekwencji Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji i poczynione na ich kanwie rozważania prawne.

Sąd Rejonowy prawidłowo zrekonstruował treść umowy ustnej łączącej strony. Powód zobowiązał się wobec pozwanego spłacić jego zobowiązania, a środki na ten cel powód na prośbę pozwanego miał pozyskać z zaciągniętego przez siebie kredytu, przy czym pozwany zobowiązał się zwrócić udzieloną mu pożyczkę wraz kosztami kredytu. Tego rodzaju umowa nosiła cechy umowy pożyczki, z tym że wydanie pieniędzy następowało przez spłatę zobowiązań pożyczkobiorcy.

Dokonując subsumcji ustalonego stanu faktycznego pod przepisy regulujące umowę pożyczki Sąd Rejonowy nie miał obowiązku rozważania innych podstaw prawnych żądania. Niezależnie od tego, przepis art. 518 § 1 pkt 3 kpc. nie miał w tym wypadku zastosowania, ponieważ nie odzwierciedlał uzgodnień stron – powód nie miał wstąpić w prawa zaspokojonego wierzyciela. Skoro Sąd Rejonowy dokonując subsumcji ustalonego stanu faktycznego słusznie zakwalifikował umowę stron jako umowę pożyczki, nie miał obowiązku rozważania możliwości zakwalifikowania stanu faktycznego w inny sposób, np. sugerowany przez pozwanego.

Pozwany nie kwestionował ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego co do kwoty zobowiązań pozwanego zaspokojonych przez powoda z zaciągniętego kredytu oraz poniesionych w związku z tym kosztów kredytu.

Umowa pożyczki miała charakter bezterminowy, dlatego też postawienie wierzytelności powoda w stan wymagalności wymagało jej wypowiedzenia, co nastąpiło w piśmie z dnia 28 września 2020 r.

W tym stanie rzeczy należało na podstawie art. 385 kpc. oddalić apelację.

Koszty procesu w instancji odwoławczej obciążały pozwanego na podstawie art. 98 § 1 kpc. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda została ustalona na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r.

Ryszard Małecki